gemeente Alphen Chaam

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Alphen-Chaam.

Nr. 38460
30 maart
2016

BELEIDSNOTA HANDHAVING

GEMEENTE

ALPHEN-CHAAM

2016-2020

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1**Algemeen**

Deze nota bevat het handhavingsbeleid van de gemeente Alphen-Chaam op het gebied van de fysieke leefomgeving voor de periode 2016-2020. Onder de fysieke leefomgeving vallen de toezicht- en handhavingstaken die voortvloeien uit de wet- en regelgeving op het gebied van bouwen, ruimtelijke ordening, milieu, Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en bijzondere wetten.

In deze nota worden beleidsmatige keuzes gemaakt over de prioriteiten en de wijze van inzet van de beschikbare instrumenten (zoals de strategieën voor toezicht, sanctionering en gedogen). De in dit beleid gestelde prioriteiten worden jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma. Daarnaast wordt er jaarlijks een verslag opgesteld over het afgelopen jaar op basis waarvan een evaluatie plaatsvindt. Op

basis van deze jaarlijkse evaluaties kunnen beleidsdoelstellingen en prioriteiten zo nodig worden bijgesteld.

1.1 **Aanleiding**

Op grond van geldende wetgeving (art 7.2 Besluit Omgevingsrecht) dient iedere gemeente een actueel handhavingsbeleid op te stellen, waarin wordt aangegeven welke doelen de gemeente zichzelf stelt bij de handhaving en welke activiteiten het daartoe zal uitvoeren.

In dit nieuwe geactualiseerde handhavingsbeleid worden de volgende ontwikkelingen meegenomen:

- *De vaststelling van de landelijke handhavingsstrategie*: op 4 juni 2014 is de eindversie van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) aangeboden aan Staatsecretaris Mansveld. Daarmee is aan alle partners in het Bestuurlijke Omgevingsberaad de opdracht gegeven om de LHS in te voeren in het eigen handhavingsbeleid, zodat er in twee opzichten landelijke eenduidigheid in de handhaving ontstaat: ten eerste krijgt iedere bevinding een passende interventie en ten twee zal het proces om tot die interventie te komen overal hetzelfde verlopen. De beleidsruimte zit dan in de keuzes over toezichtprioriteiten en de manier van toezicht houden. Voor Noord-Brabant heeft het Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht op 17 september 2014 ingestemd met het speerpunt Implementatie Landelijke Handhavingsstrategie. Doel daarvan is dat alle Brabantse gemeenten en waterschappen de LHS vaststellen en per 1 januari 2016 conform de LHS werken.
- *De verwachte invoering van VTH-kwaliteitscriteria* (VTH staat voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving): De modelverordening kwaliteit VTH is inmiddels vastgesteld door de VNG. De gemeenten zijn verplicht zo'n verordening te hebben als de wet VTH in werking treedt. Eenduidige kwaliteitscriteria maken de uitvoering eenvoudiger. De criteria hebben betrekking op de kwaliteit van de organisatie en op de kwaliteit van de medewerkers. Het doel van de criteria is de uitvoering transparanter en voorspelbaarder te maken en een meer gelijkmatige aanpak in Nederland te realiseren. Op dit moment is het wetsvoorstel VTH-taken in voorbereiding.
- *Veranderingen in de Drank- en Horecawetgeving*: op 1 januari 2013 is de nieuwe Drank- en Horecawet in werking getreden. Het gevolg daarvan is dat het toezicht op de naleving van deze wet over is gegaan van de Voedsel en Warenautoriteit naar de gemeente.
- *De Omgevingsdienst Midden - en West - Brabant*: In 2009 besloten Rijk, VNG, en IPO, tot de oprichting van Regionale Uitvoeringsdiensten om de uitvoering van de Wabo-taken te verbeteren. Op 1 januari 2013 is de OMWB opgericht, waarin (Wabo)taken van de gemeenten op het terrein van vergunningverlening, toezicht, handhaving worden ondergebracht. Beleidskeuzen blijven vooralsnog tot de verantwoordelijkheid en bevoegdheid van de gemeenten behoren. Het vaststellen van een beleidskader is dus van groter belang geworden.
- *Een nieuwe Omgevingswet*: met de Omgevingswet wil de minister de wettelijke kaders voor burgers, ondernemers en overheden inzichtelijker maken en ontwikkeling en beheer van de fysieke leefomgeving beter beheersbaar maken. Een eenvoudiger en beter samenhangend omgevingsrecht draagt bij aan de ontwikkeling van een dynamische en duurzame leefomgeving. Onderwerpen die in de wet worden geregeld verdwijnen uit de bestaande wetgeving. De nieuwe wet zal daarmee een vermindering van regels, wetten en regelingen op het terrein van de fysieke leefomgeving betekenen.

1.3 **Doel handhavingsbeleid**

Het doel van het handhavingsbeleid is het geven van sturing aan toezicht en handhaving in de gemeente. Hierbij dient de handhaving integraal en afgestemd met andere externe partners plaats te vinden. De basis voor het integraal handhavingsbeleid is de probleemanalyse van de gemeente. Op grond van de probleemanalyse worden de prioriteiten, doelen en strategieën geformuleerd. De concrete handhavingsactiviteiten worden jaarlijks in een uitvoeringsprogramma beschreven. De gehele cyclus van handhaving is in de onderstaande figuur weergegeven met een koppeling naar de betreffende wetsartikelen uit het Besluit Omgevingsrecht.

1.4 Leeswijzer

De opbouw van dit handhavingsbeleidsplan is als volgt:

In hoofdstuk 2 worden de visie op en de doelen en uitgangspunten van het handhavingsbeleid beschreven.

Hoofdstuk 3 bevat de probleemanalyse; deze is noodzakelijk om tot een afweging te komen over de wijze waarop handhavingstaken worden gebruikt.

De uit deze probleemanalyse voortvloeiende prioriteiten en operationele doelen komen in hoofdstuk 4 aan de orde.

In hoofdstuk 5 wordt de wettelijk verplichte nalevingsstrategie besproken, bestaande uit een toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie.

Hoofdstuk 6 bevat een beschrijving van de handhavingsinstrumenten die de gemeente tot haar beschikking heeft.

In het laatste hoofdstuk (7) wordt beschreven hoe door samenwerking met andere instanties de handhaving nog efficiënter, beter en doeltreffender vorm kan worden gegeven.

Hoofdstuk 2: Visie, doelstellingen en uitgangspunten

2.1 Algemeen
Wetten en regels zijn noodzakelijk ter bescherming van kwetsbare, beschermingswaardige belangen zoals veiligheid, een gezond leefmilieu of de openbare ruimte. Wanneer er sprake is van handhaafbare regels, voldoende draagvlak voor de regels, het faciliteren van het gewenste of verplichte gedrag, fysieke maatregelen om ongewenst gedrag te voorkomen, preventie door toezichthouders, adequate handhaving en geloofwaardige sancties dan zorgt dat ervoor dat de wettelijke normen sneller worden nageleefd. In dit hoofdstuk leest u meer over de visie die de gemeente heeft op handhaving. Deze visie is richtinggevend en dient als toetsingskader voor de prioritering en de keuze van de handhavingsinstrumenten.

2.2 Visie
De visie van de gemeente op handhaving bestaat uit de volgende punten:

- Een handhavingsbeleid is nodig omdat het gemeentebestuur verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van de regels voor de fysieke leefomgeving. Het beleid wordt gebaseerd op het vertrouwen van de overheid dat inwoners en andere belanghebbenden de regels naleven.
- Handhaving is belangrijk voor het vertrouwen van burgers in hun gemeentebestuur. Slechte handhaving kan burgers duperen die zich wel aan de regels houden. Als blijkt dat het vertrouwen wordt geschaad, zal de gemeente gepast optreden.
- De gemeentelijke overheid kan niet overal en altijd op de naleving van normen toezien. Onze handhavingsinspanning concentreert zich daarom op situaties waar sprake is van het niet goed naleven van regels en waar de risico's voor groepen van inwoners groot zijn.

2.3 Strategische doelen
De doelen van dit beleid:

- de fysieke leefomgeving verbeteren.
- het naleven van regelgeving borgen.
- de risico's en negatieve effecten beperken.
- ergernissen verminderen.

2.4 Uitgangspunten
De uitvoering van dit beleid geschiedt aan de hand van de volgende uitgangspunten.

Programmatisch handhaven

De kwaliteitseisen uit het Besluit omgevingsrecht en de bijbehorende ministeriële regeling zijn gebaseerd op het model van de eerder getoonde dubbele regelkring (zie onder Hoofdstuk 1). Deze regelkring beschrijft een aantal processtappen waarmee het mogelijk wordt een professionele handhaving te organiseren. De stappen vormen samen een cyclus van beleidsvorming, planning, uitvoering, evaluatie en bijstelling op zowel tactisch als operationeel niveau:

<u>Prioriteiten en doelen</u>: het startpunt van de dubbele regelkring is het stellen van prioriteiten en doelen. Deze fase is bedoeld om inzicht te krijgen in de grootste handhavingsrisico's. Dit is uitgewerkt in de hoofdstukken 2, 3 en 4.

Strategie: op basis van de uitkomst van de prioriteiten en doelen wordt een strategie vastgesteld die beschrijft op welke manier de gemeente Alphen-Chaam om wil gaan met toezicht en handhaving. Zo wordt ingezet op het bevorderen van spontane naleving, het bevorderen van naleving door het houden van toezicht en het bevorderen van naleving door sancties. Deze strategieën zijn uitgewerkt in hoofdstuk 5.

Programma en organisatie: het handhavingsbeleid wordt jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringprogramma, op basis van de dan beschikbare informatie (risicogestuurd handhaven).

Werkwijze en uitvoering: op basis van dit uitvoeringsprogramma en de beschikbare middelen wordt de meest effectieve en efficiënte werkwijze bepaald. Het programma wordt vervolgens uitgevoerd.

Monitoren en evaluatie: periodiek wordt bezien of de gestelde prioriteiten en doelen gehaald worden (monitoring) en of het uitvoeringprogramma en de organisatie aangepast moeten worden (programma en organisatie). Op deze wijze kan aan het bestuur periodiek en adequaat verantwoording worden afgelegd (evaluatie). In het uitvoeringprogramma wordt beschreven hoe monitoring en evaluatie dat jaar zal plaatsvinden.

Handhaven is keuzes maken

Het is niet mogelijk en wenselijk dat de gemeente overal en altijd op de naleving van regels toeziet. De gemeente maakt daarom keuzes. Ze doet dit op basis van een analyse van risico's. Zie hoofdstuk 3 en 4.

Handhaving s verzoeken

Burgers en bedrijven kunnen een verzoek tot handhaving aan de gemeente richten. De gemeente moet op een dergelijk verzoek reageren. Dit impliceert niet dat ook altijd tot handhaving moet worden overgegaan. (Pre)Mediation zal steeds vaker worden gebruikt bij het oplossen van klachten.

Slim handhaven, efficiënter werken

Krimpende budgetten maken het nodig te zoeken naar een andere manier van werken. De traditionele manier van toezicht houden en controleren gaat plaats maken voor modern toezicht. Dat betekent optimaal gebruik maken van digitale en elektronische mogelijkheden, zoals sociale media en internetapplicaties. Dat betekent ook integraal werken daar waar mogelijk en samenwerken daar waar nodig. Maar ook, meer steekproeven, zelfcontroles, gecertificeerd toezicht en goed gedrag belonen. Het zijn voorbeelden om toezicht anders in te richten. Ook het 'lean' werken op het gebied van toezicht door middel van het voornamelijk toezicht houden op die locaties waar de risico's het grootst zijn, moet leiden tot het verlagen van de toezichtlast voor inwoners en ondernemers.

Hoofdstuk 3: Probleemanalyse

3.1 Inleiding

In beginsel moet de gemeente alle handhavingstaken uitvoeren. De kosten die hiermee gepaard gaan zijn hoog en niet alle overtredingen zijn even ernstig van aard. Daarom moet er een afweging gemaakt worden over de wijze wanneer en waarop de handhavingstaken worden uitgevoerd. Hiervoor wordt een probleemanalyse gebruikt. Uit de probleemanalyse vloeit een prioritering voort van de verschillende handhavingstaken. Bepalend zijn de negatieve effecten die optreden indien een bepaalde handhavingstaak onvoldoende wordt uitgevoerd. Hierdoor wordt doelmatig en kostenefficiënt gehandhaafd.

3.2 P robleemanalyse

Voor de probleemanalyse en de daaruit voortvloeiende prioritering is gebruik gemaakt van een landelijk risicoafwegingsmodel. Een probleemanalyse is bedoeld om inzicht te krijgen in de gevolgen (de negatieve effecten) van het niet of slecht naleven van regels en de kans daarbij op overtreding van de regel. Deze analyse vormt de basis voor het stellen van prioriteiten.

3.3 De afwegingselementen

Het bepalen van de risico's en negatieve effecten geschiedt aan de hand van een aantal thema's:

- Veiligheid
- Gezondheid
- Natuur en milieu

- Leefomgeving
- Financiële gevolgen
- Imago
- De kans op een overtreding

Aan alle thema's is een score toegekend volgens onderstaande waardering:

1 = heel klein gevolg voor thema of heel kleine kans op overtreding

2 = klein gevolg voor thema of kleine kans op overtreding

3 = gemiddeld gevolg voor thema of gemiddelde kans op overtreding

4 = groot gevolg voor thema of grote kans op overtreding

5 = heel groot gevolg voor thema of heel grote kans op overtreding

Optelling van alle scores leidt tot een bepaalde totaalscore en daarmee tot de volgende prioriteit:

1. Hoge prioriteit: grote kans, groot risico: proactief toezicht op basis van een vastgesteld programma waarin de frequentie van controles is aangegeven en door algemene controles.
2. Gemiddelde prioriteit: kleine kans, groot risico: minder intensief toezicht, vooral steekproefsgewijs op basis van in het uitvoeringsprogramma aangegeven criteria en door algemene controles.
3. Lage prioriteit: grote kans, klein risico: passief toezicht, naar aanleiding van verzoeken of meldingen en door algemene controles.
4. Zeer lage prioriteit: kleine kans, klein risico: passief toezicht, alleen naar aanleiding van handhavingsverzoeken of meldingen (piepsysteem)

Een hoge prioriteit zegt niet direct alles over de prioritering van de inzet van toezicht en handhavingsinstrumenten. Daarvoor kunnen andere factoren van belang zijn zoals:

- Politieke en bestuurlijke prioriteiten

- Wettelijke en niet wettelijke taken

- Ontwikkelingen binnen handhaving

- Beschikbaarheid van middelen

Deze afwegingen komen in het volgende hoofdstuk aan de orde.

Hoofdstuk 4: Prioriteiten

In dit hoofdstuk wordt toegelicht hoe de gemeente aan haar taken ten aanzien van toezicht en handhaving prioriteit geeft. Zie voor het overzicht en de uitkomsten van de taken en de bestuurlijk vastgestelde prioriteiten *bijlage 1*.

Toelichting op de prioriteiten

1. Niet alle taken met de hoogste score krijgen in de uitvoering de hoogste prioriteit. Dat heeft vooral te maken met onze visie dat de inwoners van Alphen-Chaam bij de naleving van regels een grotere eigen verantwoordelijkheid krijgen. We houden minder intensief toezicht, we beperken ons tot de belangrijkste aspecten en concentreren ons op de grootste risico's. Dat leidt tot verschuivingen in prioriteiten.
2. Het aantal taken in de hoogste prioriteit is sterk afgenomen. Ook dat heeft te maken met onze keuzes om een belangrijk stuk eigen verantwoordelijkheid neer te leggen bij de inwoners. We gaan anders toezicht houden, anders controleren, daardoor kunnen we met weinig mensen, nog veel doen. Toch leiden bezuinigingen onherroepelijk ook tot het niet meer doen van een aantal taken. Dat vertaalt zich ook naar het verlagen van prioriteiten.
3. Omdat wij streven naar normconforme situaties op de campings en recreatieparken in onze gemeente en in de afgelopen jaren gebleken is dat de regels op enkele locaties niet goed worden nageleefd, wordt daaraan prioriteit gegeven.
4. Overlastgevende situaties in de openbare ruimte (parkeeroverlast, zwerfafval, illegaal stoken, hondenpoep en het illegaal/ hinderlijk plaatsen van objecten op of aan de weg) blijven belangrijke aandachtspunten.

5. Binnen de milieutaken krijgen bedrijven waar een sterke relatie met externe veiligheid ligt de meeste aandacht.
6. De inzet op de overige bedrijven zal zich vooral richten op bedrijven, waarvan wij weten, of vermoeden dat regels niet goed in acht worden genomen.
7. Het toezicht op bouwwerkzaamheden zal zich beperken tot de risicovolle en grotere objecten. Daarbij zijn constructieve veiligheid, brandveiligheid en duurzaamheid de belangrijkste uitgangspunten.
8. Het toezicht op de overige bouwactiviteiten zal extensief worden, met wel specifieke aandacht voor "bouwers" die meer eigen verantwoordelijkheid niet goed kunnen dragen.
9. We blijven vooralsnog intensief toezien op een brandveilig gebruik van gebouwen waarin grote groepen van (kwetsbare) mensen aanwezig zijn of kunnen zijn.
10. Specifieke aandacht blijft uitgaan naar de brandveiligheid in situaties waar veel mensen samenkomen of verblijven, zoals met carnaval of met de Acht van Chaam.

Hoe werkt de prioritering door in het handhavingsbeleid?

De prioriteiten werken door bij de uitvoering van de toezichttaken en de controletaken. Door het cluster toezicht wordt aan elke taak op basis van het prioriteitsniveau een toezichtfrequentie en intensiteit verbonden. Dit werkt vervolgens door in de benodigde uren en middelen voor toezicht maar ook voor de handhaving.

Hoofdstuk 5: De nalevingstrategie

1.1 **Algemeen**

Het doel van goede handhaving is de naleving van wetten en regels te bevorderen. De nalevingsstrategie geeft aan op welke wijze en met inzet van welke instrumenten naleving van de regelgeving wordt bereikt. De nalevingsstrategie omvat preventie, toezicht, sanctionering en gedogen.

5.2 Preventie strategie

Om handhaving te voorkomen en te bevorderen dat burgers en bedrijven uit zichtzelf de regels naleven, zijn de volgende punten van belang:

- *Voorlichting en c ommunicatie*: over veranderingen in regelgeving en beleid moet goed gecommuniceerd worden. Indien wenselijk en nodig worden doelgroepen rechtstreeks benaderd. Veel en goed investeren in het uitleggen van de regels helpt bij het voorkomen van niet gewenste situaties. De gemeentelijke website en andere interactieve en sociale media worden optimaal gebruikt. De informatie die de gemeente verstrekt moet te allen tijde actueel en betrouwbaar zijn.
- *Deregulering, naleefbaarheid en handhaafbaarheid*: bij het opstellen van eigen regels is de naleefbaarheid en handhaafbaarheid van de regels van groot belang. De regels moeten duidelijk en uitlegbaar te zijn. Het is daarom verstandig om juristen en toezichthouders bij de voorbereidingen te betrekken.
- *Goede bereikbaarheid en klantgerichtheid*: op vragen, verzoeken, meldingen en klachten van burgers en ondernemers moet snel en adequaat worden gereageerd. De professionaliteit van medewerkers van het KCC en de backoffice is belangrijk, maar ook de beschikbaarheid en betrouwbaarheid van de juiste informatie.
- *Kwalitatief goede controles*: de kwaliteit van controles kan verder worden verbeterd door ontwikkeling van deskundigheid en vaardigheden van de toezichthouders. De kwaliteit zal nog verder verbeteren door de inzet van nieuwe technieken en digitale hulpmiddelen. Het investeren in mensen en middelen zal, ondanks de bezuinigingen, nodig blijven.
- *Recidivisten en calculerend gedrag streng aanpakken*: op basis van de sanctiestrategie wordt rekening worden gehouden met calculerend en repeterend gedrag. Indien daarvan sprake is, zal streng gehandhaafd worden. Een calculerende burger is op de hoogte van de regels, maar overtreedt de regels toch.

5.3 Toezichtstrategie

Onder 'toezicht' wordt verstaan 'het controleren of en in hoeverre wettelijke bepalingen worden nageleefd'. Tijdens het uitoefenen van toezicht worden eventuele overtredingen van regels en voorschriften gesignaleerd waarop gereageerd kan worden.

Het toezicht valt uiteen in twee vormen, te weten preventief toezicht en repressief toezicht. Preventief toezicht is toezicht dat is gebaseerd op een jaarlijks uitvoeringsprogramma, is thematisch- dan wel gebiedsgericht en kan onderverdeeld worden in vergunninggebonden toezicht en niet-vergunningge-

bonden toezicht. Repressief toezicht is toezicht dat plaatsvindt op basis van klachten, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen (schriftelijke) handhavingsverzoeken en (telefonische) meldingen/ klachten.

Gelet op de veelheid van taken moeten er wel keuzes worden gemaakt in de intensiteit en frequentie van toezicht. Die keuzes vloeien voort uit de risicoanalyse en de prioriteiten (hoofdstukken 3 en 4).

Uitgangspunten bij toezicht :

- *t oezicht baseren op eigen verantwoordelijkheid*: vertrouwen en lokale kracht staat voorop in onze gemeente. Dat betekent dat burgers en ondernemers in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor hun daden, hun onderneming en hun leefomgeving. Als organisatie versterken we dit door te faciliteren, stimuleren en participeren.
- *Toezicht baseren op de grootste risico's*: we kiezen voor toezicht op de belangrijkste en meest risicovolle voorschriften en regels. Daarvoor hebben we in hoofdstuk 4 prioriteiten bepaald.
- *Integraal toezicht*: met samenwerkingspartners (Politie, Provincie, Waterschap, nVWA) worden afspraken gemaakt over de controleprogramma's. Dit om te voorkomen dat een particulier of bedrijf meerdere malen achtereen geconfronteerd wordt met een controle. Het doel is om samen of voor elkaar te controleren.
- *Vergunninggericht toezicht*: dit gaat over het toezicht op de verleende (omgevings) vergunningen, tijdens de uitvoeringsfase. Soms is alleen sprake van een visuele eindcontrole (bijvoorbeeld om vast te stellen of een bouwwerk gereed is). Soms zal de controle wat intensiever en meer specifiek zijn (zoals een controle op de constructieve veiligheid).
- *Objectgericht toezicht*: dit is periodiek toezicht tijdens de gebruiksfase van bedrijven, instellingen, gebouwen en evenementen, waarbij een integrale en daar waar mogelijk thematische benadering uitgangspunten zijn. Thema's als brandveilig gebruik, constructieve veiligheid en gezondheid krijgen de meeste aandacht. Ondernemers waarvan bekend is dat zij de regels niet goed naleven, zullen vaker worden gecontroleerd.
•*Gebiedsgericht toezicht*: dit gaat over het toezicht in de openbare ruimte. Centraal doel van deze vorm van toezicht is preventie. Door regelmatig aanwezig te zijn in de openbare ruimte en door directe sanctionering, worden overtredingen voorkomen en verbetert de naleving. Bij de belangrijkste ergernissen (parkeeroverlast, zwerfafval, illegaal stoken, hondenpoep en het illegaal/ hinderlijk plaatsen van objecten op of aan de weg) wordt streng opgetreden. Het reageren op klachten en meldingen in relatie tot de openbare ruimte behoort eveneens tot het gebiedsgericht toezicht. De aard van de klacht/ melding is bepalend voor de termijn waarbinnen hierop wordt gereageerd.

5.4 S anctiestrategie

Als er een overtreding geconstateerd wordt, bepaalt de landelijke handhavingsstrategie wat daarmee wordt gedaan. Met deze strategie maken we in vergelijkbare situaties vergelijkbare keuzes en passen we handhavingsmiddelen op een vergelijkbare manier toe. We kiezen een passend handhavingsmiddel voor de situatie. De strategie bevat een stappenplan voor het bepalen van de reactie/ interventie op een bevinding.

Allereerst wordt aan de hand van de risicomatrix de prioriteit van de overtreding bepaald. Vervolgens wordt bekeken hoe het gedrag van de overtreder bestempeld kan worden (bijv. goedwillend, onverschillig of bewust de regels overtredend). Tenslotte wordt bepaald of er sprake is van verzachtende of verzwarende argumenten. Zoals verkregen financieel voordeel of een combinatie met andere relevante delicten. Is legalisering niet mogelijk en gedogen niet wenselijk dan wordt een passende maatregel ingezet. De strategie gaat uit van het in principe zo licht mogelijk starten met interveniëren, gericht op herstel en het vervolgens snel inzetten van zwaardere interventies als naleving uitblijft.

5.5 G edoogstrategie

Gedogen is het niet optreden tegen overtredingen door het bevoegde bestuursorgaan. Het uitgangspunt van de gemeente is om niet te gedogen. Er kunnen echter redenen zijn waarom uiteindelijk toch wordt afgezien van sanctionerend optreden en er dus sprake is van gedogen. De in dit hoofdstuk beschreven gedoogstrategie heeft het karakter van een beleidsregel.

Voorwaarden voor gedogen

Gedogen is slechts in uitzonderlijke gevallen mogelijk en gebonden aan voorschriften. In beginsel gedoogt de gemeente geen enkele overtreding. Uitzondering hierop zijn gevallen waarbij handhaving zou leiden tot een onevenredige en daardoor onrechtmatige schending van één of meerdere betrokken belangen, indien sprake is van concreet zicht op legalisatie en indien sprake is van een bagatel.

Voor alle categorieën van mogelijke gedoogsituaties geldt:

- Er moet sprake zijn van overmachtsituaties of overgangssituaties. Dit zijn situaties waarbij het achterliggende belang beter gediend is met het tijdelijk afzien van handhavend optreden. Dit kan zich voordoen indien concreet uitzicht op legalisatie bestaat.
- Gedogen kan slechts in uitzonderingsgevallen en onder zorgvuldige belangenafweging worden toegepast mits het zoveel mogelijk in omvang en tijd beperkt is.
- Het gedogen vindt uitsluitend actief (dus schriftelijk en onder voorwaarden) plaats. Dit betekent dat passief gedogen niet aanvaardbaar is. Bij actief gedogen is er sprake van een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit heeft tot gevolg dat de belangen van alle belang-hebbenden in de belangenafweging moeten worden meegenomen.
- Een gedoogbeschikking wordt alleen afgegeven op schriftelijk verzoek van de overtreder. Het verzoek moet alle relevante informatie bevatten die nodig is om tot een weloverwogen besluit te kunnen komen.
- Het voldoen aan de gedoogbeschikking wordt periodiek gecontroleerd.
- Er wordt uitsluitend gedoogd zolang de gedoogvoorschriften niet overtreden worden. Indien de voorwaarden van de gedoogbeschikking worden overtreden, wordt deze ingetrokken en wordt direct overgegaan tot handhavend optreden.
- Het gedogen mag niet langer voortduren dan voor de huidige overtreder noodzakelijk is.
- De beschikking is persoonsgebonden en niet overdraagbaar.

Situaties waarbij sprake is van gevaar of waarbij onevenredige schade ontstaat aan of overlast ontstaat voor monumenten, (leef)milieu, volksgezondheid, openbare orde en veiligheid of derden komen niet in aanmerking om gedoogd te worden.

Wanneer is er sprake van concreet zicht op legalisatie?

Volgens jurisprudentie is er concreet zicht op legalisatie indien er sprake is van een overtreding die:

- wordt gelegaliseerd in een bestemmingsplan dat minimaal als ontwerp ter inzage is gelegd.
- wordt/ kan worden gelegaliseerd via een vergunning (op welk moment hier sprake is van concreet zicht op legalisatie is ingevolge jurisprudentie van de ABRvS afhankelijk van het soort vergunning).
- binnen een korte periode na constatering kan worden gelegaliseerd door te anticiperen op nieuwe wetgeving. Uitgangspunt hierbij is dat de nieuwe wetgeving al ter vaststelling naar de Eerste Kamer is gezonden.

Hoofdstuk 6: de handhaving s instrumenten

Indien toepassing van de sanctiestrategie uiteindelijk leidt tot daadwerkelijk optreden heeft

de gemeente de volgende instrumenten ter beschikking.

1. *Opleggen van een dwangsom*: van deze bestuurlijke herstelsanctie maakt de gemeente het meeste gebruik bij de handhaving. De dwangsom is een financiële prikkel aan de overtreder om een illegale situatie te herstellen in een legale situatie. De dwangsom wordt verbeurd als de strijdige situatie – meestal na een bepaalde periode - niet door de overtreder ongedaan wordt gemaakt.
2. *Toepassen van bestuursdwang*: bij het inzetten van deze herstelsanctie maakt de gemeente door middel van feitelijk handelen een einde aan een geconstateerde overtreding of strijdige situatie. De kosten van het toepassen van bestuursdwang worden verhaald op de overtreder. Dit bestuurlijk sanctiemiddel wordt alleen in spoedeisende gevallen toegepast en daar waar dit middel het meest effectief is. Toepassing van bestuursdwang vindt minder vaak plaats dan het opleggen van een last onder dwangsom, met name omdat het vaak lastig en omslachtig is achteraf de kosten te verhalen op de overtreder.
3. *Intrekken van vergunningen*: de bevoegdheid tot het intrekken van een vergunning is geregeld in de Wabo. De mogelijkheden om een beschikking in te trekken, zijn uitgebreid met de komst van de Wet bevordering integriteitbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).
4. *Bestuurlijke s trafbeschikking*: de buitengewone opsporingsambtenaren (BOA's) kunnen met de bestuurlijke strafbeschikking te werk gaan. Dit is een handhavingsinstrument geschikt voor ge-meenten om de bestrijding van veelvoorkomende en overlastgevende overtredingen in de publieke ruimte aan te pakken. Ten aanzien van overtredingen van de nieuwe Drank- en Horecawet is het geen optie de bestuurlijke strafbeschikking te gebruiken. De strafbeschikking biedt bestuursorganen en het Openbaar Ministerie kansen om verkokering en versnippering in de handhaving tegen te gaan. Zodra de burger verzet doet tegen de bestuurlijke strafbeschikking, neemt het Openbaar

Ministerie de behandeling van de zaak over. Bij de bestuurlijke strafbeschikking zorgt het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) voor de inning. Het OM handelt eventuele bezwaarprocedures af.

5. *Strafrechtelijke boete*: de BOA's kunnen ook gebruik maken van hun bevoegdheid om bekeuringen uit te schrijven voor feiten waarvoor de bestuurlijke strafbeschikking niet kan worden ingezet.
6. *Bestuurlijke boete:* de gemeente kan onder meer ten aanzien van overtredingen van de nieuwe Drank- en Horecawet werken met de bestuurlijke boete.
7. *Naheffingen*: naheffingen worden opgelegd aan personen die de regels bij betaald parkeren hebben overtreden.
8. *Privaatrechtelijk optreden*: dit speelt een aanvullende rol op de bestuursrechtelijke handhaving. In het geval dat het eigendomsrecht van de gemeente in het geding is, kan de gemeente gebruikmaken van de mogelijkheden om als eigenaar een niet gewenste situatie te beëindigen.

Hoofdstuk 7: Samenwerking

7.1 Inleiding

De gemeente vindt samenwerking met andere overheidsinstanties van groot belang om te komen tot een betere handhaving. Door kennis en informatie te bundelen, te delen en gezamenlijk handhavingsacties uit te voeren, kan er beter, efficiënter en doeltreffender worden gehandhaafd. Ook voorkomt regionale afstemming dat door een gedegen handhaving in de ene gemeente de problematiek opschuift naar een andere gemeente (het zogenaamde "waterbedeffect"). Afstemming met overheidsinstanties, moet tevens voorkomen dat een particulier of ondernemer niet keer op keer verschillende overheidsinstanties aan zijn deur krijgt.

7.2 Afspraken

De gemeente heeft over samenwerking diverse afspraken gemaakt en convenanten

afgesloten.

-*Bestuursovereenkomst Handhaving Omgevingsrecht Noord-Brabant*

Dit is een samenwerkingsovereenkomst tussen gemeenten, waterschappen, provincie en rijksdiensten. Deze overeenkomst ziet toe op afstemming en kennisdeling van de handhavingsstrategie op het vlak van omgevingsrecht. Deze samenwerking wordt regionaal ondersteund door het Servicepunt Handhaving. De samenwerking komt concreet neer op het gezamenlijk oppakken van projecten en het delen van kennis en uitwisselen van informatie.

-*Zo handhaven we in Brabant*

Dit convenant legt vast hoe er in Brabant handhavend wordt opgetreden en borgt de afstemming met de organen belast met de strafrechtelijke handhaving.

-*Convenant Regionaal Informatie- en Expertise Centrum (RIEC)*

De doelstelling van een RIEC is de deelnemende gemeenten te ondersteunen en te faciliteren bij een bestuurlijke aanpak van georganiseerde criminaliteit. Het RIEC biedt de mogelijkheid om vanuit verschillende vakdisciplines de georganiseerde criminaliteit aan te pakken. Binnen het RIEC werken gemeenten samen met de Politie, het OM, de Douane, de Koninklijke Marechaussee, de Belastingdienst, opsporingsdiensten, VROM en de provincie Noord-Brabant.

-*Veiligheidsregio / Politieregio*

De gemeente heeft regulier bestuurlijk overleg over politiezaken, de veiligheidsregio en de samenwerking met de gemeenten. Binnen het kader van gezamenlijke afspraken worden diverse zaken vastgelegd. Recent is de regionale samenwerkingsovereenkomst Boa's vastgesteld.

-*Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB)*

De OMWB verzorgt ook buiten kantoortijden de behandeling van milieuklachten. Hierbij kan gedacht worden aan stank- en geluidoverlast, lucht- en bodemverontreiniging en milieu-incidenten. Hiermee is in onze gemeente voorzien in een 24-uurs bereikbaarheid en afhandeling van milieuklachten. Uitzondering hierop zijn de klachten op het gebied van bouwen.

-*Samen Sterk in het Buitengebied*

In samenwerking met provincie, waterschappen, natuurbeheerders, politie en diverse gemeenten in Noord-Brabant is het project Samen sterk in het buitengebied in het najaar van 2009 gestart. Onder de naam Handhavingsteam Buitengebied opereert een team van opsporingsambtenaren in het buitengebied van de diverse gemeenten, waaronder dat van Alphen-Chaam. Zij trekken het buitengebied in en signaleren overtredingen en ontvangen meldingen. Ze lossen zaken op of geven ze door aan de betrokken instanties.

Bijlage 1: Risicomatrix